

Pànic

El pànic, segons amb qui, té els mateixos efectes que el sèrum de la veritat. Sembla que ho van descobrir els alquimistes eco-pacífics, però no en van saber guardar el secret. Amb la divulgació i la pràctica, el pànic va resultar el vehicle més efectiu i més instantani per arribar a la Veritat Absoluta —de fet, la fórmula l'han fet servir des de l'Església als règims imperatius—, i els alquimistes, com a penitència de la seua debilitat van haver de fer-se místics i filòsofs i van inventar una altra Veritat que encara van buscant.

Ara, davant el pànic que representa la probabilitat que UV guanyara la batalla municipal de València —en el moment de redactar aquestes ratlles no s'ha dissipat el dubte—, el *gentleman* i director de l'Institut Shakespeare, Manuel Ángel Conejero, i l'ex-hostaler i ex-novel·lista Lluís Fernández han hagut de sincerar-se amb si mateixos: han confessat la seua veritat, cosa que els deu haver calmat l'agitació espiritual. Han acceptat l'ofertament que els ha brindat l'alcaldeable regionalista per a comptar amb els seus serveis en l'hipotètic nou ordre consistorial. Conejero, d'una banda, presidiria una gran fundació cultural; Fernández, de l'altra, dirigiria la Mostra de cinema.

La decisió de Conejero, com a mínim, és congruent amb la disjuntiva shakespeariana. Es tracta de ser o de no ser. I amb l'actual govern socialista no és. La de

Fernández, per contra, no és una decisió tan erudita, sinó d'instint de conservació. Però aquests casos, que ara inciten a la perplexitat d'uns i a la indignació d'altres, probablement resultarien *peccata minuta* amb les adquisicions i incorporacions que es produirien, si el 26-M els fóra propici als d'UV. ¿Què passaria amb un pànic efectiu i generalitzat amb el nostre cens humà?

De manera egoista i irresponsable —hi ha vicis que superen les causes—, en detriment del discret progrés urbà i a favor de la meua afició a les impronosticables reaccions de la condició humana, que són les que, en definitiva, escriuen els grans capítols de la història, m'hauria agradat presenciar-ho. Se'ls posarien els pèls erectes als més insensibles.

Miquel Alberola

Ribas, Dalí i el llop

Per fi s'ha estrenat el *Dalí* d'Antoni Ribas. És una pel·lícula bastant delirant que, en vida de Dalí, que es com

es va escriure el guió, hauria provocat força polèmica. De fet Dalí i el seu entorn van remugar, i fort, quan ara fa uns cinc anys el director va fer públiques les seves intencions: plets, amenaces, prohibicions, tot va ser usat per desanimar el director més tossut del cine occidental. Inútil. Ribas, armat amb les seves conviccions mesiàniques, va tirar pel dret, convençut —i era de raó— que en la història del cinema una biografia no s'ha sentit mai tranquil. I si *Hearts* no havia pogut aturar *Citizen Kane*, no ho farien quatre Doménechs i mig Dalí ficat al llit. Si potser Gala hagués viscut... Però la musa ja era enterrada.

Pero no va ser fàcil. Ribas va demanar subvenció al ministeri, i la comissió que presidia el director general de Cinematografia Fernando Méndez-Leite li la va denegar. El motiu al·ludit— i refrendat per alguns membres d'aquella comissió— és que el guió no els agradava. Ribas el va refer. Tampoc. Denegat.

Llavors Ribas va traure de la maleta una de les seves més extraordinàries habilitats: la identificació amb Catalunya. En això és molt millor que Pujol, com ja va demostrar a *Victòria*. En aquell film va saber traure diners tant dels convergents com dels socialistes, sempre amb l'argument

que negar-s'hi era anar contra Catalunya. Va ser un acorralament magnífic. Quan en Jordi i la Marta van veure que el film era ple de renecs van prometre's que mai més. Es tancava una època.

El record devia ser fresc, perquè tothom es treia de sobre Ribas quan va començar a denunciar que la negativa de la seva subvenció era un complot ordit des del Ministeri de Cultura per no enfrontar-se amb Dalí. Fins i tot en el país dels victimistes les protestes del director eren considerades excessives. A Can Generalitat no li van fer gens de cas ni quan Ribas va fer una promesa definitiva: estava disposat a manifestar-se tot despullat davant de la Delegació del Govern a Barcelona. Al final, l'espectacle va ser de grau inferior, sense pornografia. Però era inútil. Des de Madrid i des de Barcelona, polítics i companys desaprovaven aquests mètodes. I ni els arguments antisocialistes servien. El president continuava impassible. Dalí va morir. Es va obrir el testament, que cedia el llegat a l'estat espanyol. Sorpresa per als d'aquí i tranquil·litat—¿ho sabien?— per als d'allà. Ribas va trobar aliats internacionals i tot s'arregla: el film s'ha fet. Solana i Méndez-Leite estan en el secret. Però, vista la història i el testament, ¿no es versemblant pensar que aquest cop el llop era de veritat?

Jordi Balló